

PREZ. COOLIDGE NOMINOWANY

"SPRAWA NARODOWOŚCIOWA NA KRESACH WSCHODNICH"

Napisł dla Nowego Świata E. WARYCKI.

Po pomyślnym urzędowym sędziarstwie skarbu, na czoło zagadnień państwowych wybija się sprawa kresów wschodnich. Doniosłość jej narzuca się z każdym dniem intensywniej zarówno opinii polskiej jak zagranicy. Posel Thagutt stwierdził w czasie swej podróży, że problem ten budzi zainteresowanie zarówno socjalistycznego premiera Anglii jak faszystowskiego dyktatora Włoch. Przed dwoma tygodniami podniósł się we Francji głos protestu przeciw urzędowaniu w Polsce "białemu terrorowi", w szczególności zaś gnębieniu żydów białoruskiego i ukraińskiego; podpisał go m. in. pp. Paimle'e i Herriot, zatem ludźmi w ręce których świeże wybory oddały władzę, oraz koryfuszem umysłowi tej miary, co znakomity fizjolog Richet, słynny historyk rewolucji francuskiej Aulard, wielcy pisarze: Romain Rolland i Anatol France. Ze szczególną, a rzecz jasna nie bezinteresowną uwagą śledzi stosunki kresowe sąsiad nasz od Wschodu. Miary intencji Sowieciów daje mowa Trockiego w sprawie białoruskiej, oraz nota Czicherina z 7 b. m. Redaktor emendki "Rzeczpospolitej" pos. Stroński w odczynie wygłoszonym temi dnlami w zamkniętych kołach krakowskich konstatował, że czerwoni władcy Rosji w polityce swej wobec ludności kresowej Rprtelj wstępują w ślady rozbiorniczy Polski, Katarzy Wielkiej. Wiadomo aż nadto dobrze, jaką opinię stwarza nam sprawa kresów przed forum Ligi Narodów. Znaczenie jej dla rozwoju wewnętrznego państwa ugił dobitnie przywódcą konserwatystów krakowskich, prof. W. L. Jaworski, pisząc na łamach "Czasu", iż "warunkiem dalszego podwyższenia naszego skarbu jest załatwienie sprawy mniejszości narodowych". Nawet apolityczny rząd p. Grabieńskiego ugił się ostatecznie zniewolonym wywieść z dotychczasowej rezerwy i wciągnąć sprawę kresów w zakres swych poczyni.

Wobec takiego stanu rzeczy, szczególnie wagi nabiera wydana przed kilku tygodniami rzecz Konstantego Srokowskiego p. t. "Sprawa narodowościowa na kresach wschodnich". Autor, człowiek rozległej wiedzy i niezwykłej w naszych czasach odwagi przekonań, filtrowanych przez umysł bardzo krytyczny, znany jest jako jeden z najpierwszych publicystów polskich, od dłuższego czasu stojący poza obrębem czynnej polityki, z tem większą przez skuteczność poświęcający swe świetne pióro sprawom ogólnopolskiego interesu i znaczenia. W lutym u. r. przedsięwziął on na wezwanie ówczesnego premiera gen. Sikorskiego podróż po kresach wschodnich; owozem jej wycepującym memoriał o stosunkach narodowościowych, społecznych i oświatowych ludności białoruskiej i ukraińskiej. Wobec obalenia rządu Sikorskiego poszedł memoriał daleko na dalszy czas, "w odstawkę", by obecnie wypłynął na szeroki widownię jako pierwszorzędne źródło informacji w tej kwestii mało znanej a najaktualniejszej z aktualnych i najbardziej palącej; kwestii, od której-powiadamy odrazu - zawisł jest w ogromnej mierze byt lub niebyt naszego państwa.

(Ciąg dalszy na stronie 6-8)

Partia republikańska usiłuje się zreformować podług nowoczesnych wymagań

POMIĘDZY PARTJĄ REPUBLIKANSKĄ I DEMOKRATYCZNĄ NIEMA ZASADNICZEJ RÓŻNICY - OBYDWIE SĄ KONSERWATYWNE I MUSZĄ SIĘ DOSTOSOWAĆ DO OBECNEGO DUCHA CZASU

CLEVELAND, 12 czerwca. — Narodowa konwencja partii republikańskiej wykażala, że jedność partynia należy do rzeczności. Obecność na konwencji znacznej liczby delegatów, przynajmniej tych, którzy domagają się radykalnych zmian w partii, dowodzi, że partia republikańska jest dzisiaj sama w sobie podzielona na dwa wielkie odcinki konserwatywny i postępowy. To samo można powiedzieć i o partii demokratycznej, której podobne niedomaganie zostaną uwidocznione na konwencji w New Yorku. Ani partia republikańska, ani demokratyczna nie są już same w sobie całokształt, ale przedstawiają organizmami, które zmieniają się w sposób, który nie daje im się nie podlegać. Dziś żyją one w sposób, który nie daje im się nie podlegać.

Senator La Follette

uważa za swego twórcę Lincolna, a demokratyzacja Jeffersona. Jak jest różnica pomiędzy partią republikańską i Demokratyczną w poglądach ekonomicznych, to ta, że republikańska uważa, iż bogactwo powinno być 37% procent podatku dochodowego od sum powyżej 500,000 dol., reszta dochodu, a demokratyzacja uważa, że kapitałowi powinni płacić najmniej 40 procent podatku dochodowego od tej samej sumy, czyli że różnica poglądów gos-

Język angielski obowiązującym w szkołach średnich w całej Polsce

WARSZAWA, 12 czerwca. — Ministerjum oświecenia postanowiło wprowadzić w przyszłym roku szkolnym obowiązek nauki języka angielskiego we wszystkich szkołach średnich. Obecnie we wszystkich szkołach średnich w Polsce są kładane są: język francuski i niemiecki, który prawdopodobnie zostanie usunięty, a na jego miejsce wprowadzony od trzeciej klasy gimnazjalnej język angielski.

PRZYWÓDCY UNII NI PRZESTRZEGAJĄ STRAJKIERÓW

WZYWAJĄ ICH DO SŁUCHANIA PRAW UNIJNYCH I POWROTU DO PRACY

LONDYN, 12 czerwca. — Urzędnicy unii kolejarzy kolej podziemnych ostrzegają porażki strajkujących kolejarzy, że ogłoszony przez nich strajk bez potwierdzenia głównego zarządu jest bezprawny, wywołany instygacjami żydów wrogich interesom kolejarzy i powinien być zakończony powrotem kolejarzy do pracy. Kompanie kolejowe ogłosiły pod adresem strajkujących zawołanie, iż o ile strajkujący kolejarze nie powrócą do pracy w piątek, zostaną pozbawieni pracy, jako porzucający pracę bez podania zawiadomienia.

Ateny, 12 czerwca. — Minister lotnictwa, były generał Condylis zrezygnował ze swego stanowiska, aby stworzyć nową partię polityczną na wzór faszystowski. Rezygnacja ministra lotnictwa prawdopodobnie spowoduje kryzys rządowy.

podarcza pomiędzy republikanami wynosi tylko 2 i pół procent. Ameryka ma dotychczas właściwie tylko dwie partje: republikańską i demokratyczną; obydwie konserwatywne i prawie nie różniące się pomiędzy sobą. Tominat są większe różnice w łonie owych partji. Pomiędzy konserwatywnymi republikanami — którzy jeszcze posiadają kontrolę partji takimi jak senator Lodge z Mass. a republikanami tak zwanymi radykalnymi jak La Follette jest większa różnica jak pomiędzy konserwatywnymi republikanami i konserwatywnym demokratami.

Poglądy republikanów senatora Lodge z Mass. są prawie niezmienne z poglądami politycznymi i go spoderzaniem senatora Underwooda konserwatywnego demokraty, różnica pomiędzy nimi jest tylko historyczna. Lodge jest zwolennikiem czystego Lincolna, a Underwood Jeffersona. Zast tak zwany radykalny republikanizm senator La Follette pod względem poglądów politycznych i gospodarczych prawie się nie różni od zwolenników czystego Lincolna, a pod względem poglądów politycznych i gospodarczych prawie się nie różni od zwolenników czystego Jeffersona.

Według opinii obserwatorów politycznych, różnica pomiędzy konserwatywnymi i postępowymi odcinkami w partji republikańskiej i demokratycznej faktycznie będzie powodować rozłam tych dwóch partji na żywioły konserwatywny i postępowy, by następnie wytworzyć dwie nowe partje, konserwatywną powstałą z konserwatywnych republikanów

(Ciąg dalszy na str. 6-8)

Pomimo protestu 44 zwolenników senatora La Folletta

Prezydent Calvin Coolidge

ROZPOCZĘCIE SESJI RADY LIGI NARODÓW W GENEWIE

Niemcy protestują przeciw wojskom francuskim w dolinie Saary — Z obawy, by żołnierze nie prowadzili propagandy na rzecz Francji

GENEWA, 12 czerwca. — Rząd niemiecki przesłał do Ligi Narodów protest przeciw polityce wojsk francuskich w dolinie Saary, która została oddana Francji w wersalskim traktacie pokoju dla eksploatacji na lat 15, a po upływie tego czasu ma być zarządzona powszechnie głosowanie ludności, czy doliczyć Saary do królestwa Niemiec, czy zostać przy Francji.

Sekretarz Ligi Narodów przedstawił protest niemiecki na posiedzeniu Rady Ligi Narodów, które się zaczęło dzisiaj dla rozwiązania wszystkich ważniejszych spraw mających być pod obradę rocznego zebrań Ligi Narodów, które się odbyły we wrześniu.

Niemcy uzasadniają swój protest obawami, że obecność wojsk francuskich w dolinie Saary może być użyta dla urabiania wśród niemieckich przychylnej opinii dla Francji, co mogłoby być fatalnym w swych skutkach dla Niemiec podczas plebiscytu w roku 1934, kiedy ludność będzie miała sposobność, aby wyrazić swój wol i czy będzie chciała należeć do Francji, czy pozostać przy Niemczech.

ANGLIA OBAWIA SIĘ ZABORU KANADY PRZEZ STANY ZJEDNOCZONE

Premier Kanady przestrzegając Anglię przed tą ewentualnością

LONDYN, 12 czerwca. — Premier Kanady Mackenzie King usprawiedliwiał przed parlamentem kanadyjskim swą odmowę ratyfikowania traktatu aljańsko-tureckiego w Londynie podając jako powód niedostatek przedstawicieli Kanady do udziału w rokowaniach pokojowych. Odmowa przez byłego króla prezydenta Baldwinia przyznania przedstawicielom Kanady równego prawa z przedstawicielami Anglii w rokowaniach w Leżaninie podważała prawo przysługujące jej w myśli Konstytucji zatwierdzonej przez Anglię skutkiem czego przy nadarzającej się sposobności wyłączenie większe wnioski, Prasa angielska, komentując nową premiera Kanady uznała ją za wyrażenie poglądu Kanady pod adresem Anglii, iż ludność Kanady może przy nadarzającej się sposobności przetrzeć zabór Kanady przez Stany Zjednoczone, aniżeli postawić w upokarzającej zależności od Anglii.

Pamiętajcie o Funduszu
Pamiętajcie o Funduszu

KANDYDAT NA WICE-PREZYDENTA BĘDZIE NOMINOWANY ZE STANÓW ZACHODNICH

Rozłam Wśród Partji Republikańskiej

CLEVELAND, 12 czerwca. — Prezydent Coolidge wśród niezwykłego entuzjazmu zgromadzonych delegatów został nominowany na kandydata na urząd prezydenta przez konwencję partji republikańskiej. Delegaci radykalni ze stanu Wisconsin i wielu delegatów ze stanów zachodnich wstrzymało się od głosowania. Rozłam wśród partji republikańskiej z powodu nieuwzględnienia przez konwencję żądań delegatów radykalnych prawie pewny. Nominacja kandydata na urząd wice-prezydenta nie została jeszcze uskuteczniiona. Spodziewana jest nominacja senatora Curtie z Kansas. Poważne szanse otrzymania nominacji posiadają sędzia Kenyon z Iowa i kongresman Sanders z Indiana.

Przywódcą radykalnych republikanów, senator Borah odmówił przyjęcia nominacji na kandydata na urząd wice-prezydenta, rezerwując sobie otrzymanie tej nominacji na konwencji Trzeciej Partji, która niewątpliwie zwolni w najbliższym czasie swoją własną konwencję dla nominowania swoich własnych urzędników na najwyższe urzędy w kraju.

ZWYCIEŚTWO REWOLUCJONISTÓW W ALBANII

Zwycięzcy rewolucjonści tworzą nowy rząd — Żywieli chrześcijańskie uzyskują przewagę nad mahometanami

BOLSZEWICY ZRYWAJĄ STOSUNKI HANDLOWE Z RZESZĄ NIEMIECKĄ

Bolszewicka komisja handlowa w Berlinie zlikwidowana

BERLIN, 12 czerwca. — Dr. Turloff, przedstawiciel bolszewickiego rządu przybył dzisiaj do Berlina dla zlikwidowania istniejącej tutaj bolszewickiej misji handlowej z powodu niezłażowania tego dotychczas rosyjsko-niemieckiego oporu. Dwustu urzędników zatrudnionych przez bolszewicką komisję zostało zwolnionych z pracy.

SPEŁNIONA PRZEPowiednia Włoskiego GEOLOGA

SANTIAGO, CHILE, 12 czerwca. — Przepowiednia włoskiego geologa Rafaela Bandanini, który przed kilkoma dniami powiedział trzęsienie ziemi w okolicach morza Śródziemnego i w południowej Ameryce spełniła się prawie dokładnie. W okolicach morza Śródziemnego da się odczuć tylko nieznaczne trzęsienie ziemi, które zaznaczyło się tylko wzmożeniem działalności wulkanu Wezuwiusza i powstaniem trzech nowych kraterów, a silnym trzęsieniem ziemi w republice Chili w południowej Ameryce, gdzie zaznaczyło się silnym falowaniem ziemi zaznaczonym specjalnie instrumentami a odczuć wyraźnie w całym kraju.

15,000,000 franków pożyczki szwajcarskiej dla Serbji

BERNO, Szwajcaria, 12 czerwca. — Bank szwajcarski "Verrein-Bank" ogłosił dzisiaj fakt udzielenia 15,000,000 franków pożyczki dla Serbji na 7 procent płatnej w 12 latach.

3,000 dzwonów zwrócili Bolszewicy Polsce

WARSZAWA, 12 czerwca. — W ostatnich dniach w Warszawie odbyła się zebrana uroczystość narodowo-religijna poświęcenia 3,000 dzwonów kościelnych, zabranych podczas wojny wschodniej, a obecnie zwróconych przez rząd bolszewicki, zgodnie z warunkami polsko-rosyjskiego traktatu pokojowego w Rydze. Wojska rosyjskie ustępując z Polski w 1915 roku zabraly ze sobą przeszło 12,000 dzwonów, aby nie wpadły w ręce zwycięskich wojsk niemieckich i nie zostały przetrzone na armaty. Uwieszone dzwony zostały złożone w Nizym No-wogrodzie, gdzie dotąd leżały w ruinie w widłach rzeki Wołgi i innych polonijnej rzeki wpadających do Wołgi. Zwrot reszty dzwonów będzie się odbywał stopniowo aż do wszystkich pozostałych, co na następne nie później, jak z końcem miesiąca lipca.

JUTRO! JUTRO!
"FABRYKACJA
MECZENNIKÓW"

Ciekawa korespondencja T. W. DŁUGOSZOWSKIEGO
Zamówcie DZISIAJ "NOWY ŚWIAT" u swego stanzliarza

NA MARGINESIE DNLA

220 E. 14th Street, blisko Third Ave.

Dzieci potrzebują gorącej owsianki

388 South Third Street
BROOKLYN, N. Y.
Godziny urzędowe
Od 12-1:00 - wieczór, w sob.

telefon Stagg 2332-J.
HENRYK SOKAL, M. D.
 383 South Third Street
 BROOKLYN, N. Y.
 godziny urzędowania
 Od 12 - 1:00 wlede.

